

‘Imago Pioen staat op het spel’

Pioenen hebben het in 2010 aardig verknald bij de consument. Bloemisten en consumenten waren nogal eens teleurgesteld over de matige uitbloei, veroorzaakt door te rauwe aanvoer vooral vroeg in het seizoen. Reden voor FloraHolland om zwaar in te zetten op kwaliteitverhoging. “Het imago van de pioen staat op het spel”, aldus productmanager Gerard Gardien op de landelijke Dag Pioenen, georganiseerd door LTO Groeiservice in samenwerking met Proeftuin Zwaagdijk en Agrifirm Plant.

Tekst: Gerrit Wildenbeest
Foto's: René Faas

Nico Blom: “Feestdagen vielen in 2010 ongunstig”

In 2002 bedroeg de veilingaanvoer van pioenen 17 miljoen stuks, in 2010 was dat verviervoudigd tot bijna 70 miljoen takken. Dat had bijna onontkoombaar een prijsdaling tot gevolg: van 52 cent per steel in 2002 naar 36 cent in 2010. “Dat viel nog mee”, stelde Gerard Gardien van FloraHolland op de Landelijke Dag Pioenen in Zwaagdijk. “Ten opzichte van 2009 is de prijs maar met een cent gedaald, bij een aanvoerstijging van 16 procent”. Desondanks was de prijs niet best, zoals ook Nico Blom, voorzitter van de werkgroep Pioenen binnen de Landelijke Commissie Zomerbloemen, constateerde. Wat ook niet meehielp wa-

ren de ongunstig vallende feestdagen en het koude voorjaar, gevolgd door een hittegolf. Dat zorgde ervoor dat er in het begin van het pioenenseizoen relatief weinig aanbod – dus hoge prijzen – was, terwijl er in het hoofdseizoen te veel aanbod op de markt kwam. Gardien koppelde daar meteen het kwaliteitsprobleem aan vast: consumenten die in het begin fors geld neerlegden voor een rauwe, niet open komende pioen kwamen later in het seizoen niet terug voor een herhalingsvraag, teleurgesteld als ze waren in de kwaliteit. “Rauwe pioenen zijn grote antireclame, dat heeft vorig jaar voor veel negatieve publiciteit gezorgd”.

KWALITEITSCOMPETITIE

Reden voor FloraHolland om in samenwerking met de sector in te zetten op kwaliteitsverbetering. Voor 2011 is die vooral gericht op de cultivar ‘Sarah Berhardt’, nog altijd het grootste snijsoort. Voor alle bloemen die via FloraHolland verhandeld worden, gelden vijf rijpheidstadia. Uitbloeioproeven in 2010 toonden aan dat maar 58 procent van de geteste pioenen het uitbloei stadium 4/5 haalde. Dit schaadt het imago van pioenen. Pioenen die vanaf 1 maart 2011 rauwer dan stadium 1 worden aangevoerd, worden niet meer geveild. Na dit jaar worden er soortgelijke rijpteseries gemaakt voor de cultivars ‘Kansas’ en ‘Karl Rosenfield’. Een andere hefboom ter verbetering van de kwaliteit is het instellen van een kwaliteitscompetitie Pioen, waarmee het onderscheid in de grote groep A1 vergroot wordt. Deelnemers kunnen tussen 1 maart en 31 juli hun aanvoer maximaal drie keer laten testen (10 takken per test, kos-

Jeroen van de Hulst: 'Rechtstreeks verband tussen temperatuursom en kwaliteit'

ten 25 euro per test) op zaken als houdbaarheid, bloeipercantage en sierwaarde). “Zo krijg je objectieve inzichten in het vaasleven op rasniveau en verbeter je het imago”. De winnaar krijgt aan het einde van het snijseizoen een mooie trofee uitgereikt. Een derde kwaliteitsverbeterende actie betreft de deelname aan de promotiecampagne PurEsummerFlowers (www.puresummerflowers.nl) waar per maand de schijnwerpers op een zomerbloem gericht zijn. In de maand mei is dat de pioen. Gardien riep pioenenaanvoerders ook op hun aanbod te melden op de nieuwe website www.bloemencatalogus.nl. Insiders weten wel wanneer de pioen beschikbaar, maar in het buitenland is dat vaak veel minder duidelijk. Door als

kwekers je gegevens op de website in te vullen, wordt die beschikbaarheid zichtbaarder. “We proberen op die manier vanuit de markt vraag te creëren”.

De pioenen op de Nederlandse veiling zijn voor ruim 90 procent van Nederlandse herkomst en vinden voor het overgrote deel hun afzet binnen Europa. Dat betekent dat het product vaak minder schakels in de keten hoeft te passeren richting de eindklant dan bijvoorbeeld rozen uit Kenia. Jeroen van de Hulst van FlowerWatch deed een schrikbarend boekje open over het kwaliteitsverlies gedurende dit soort lange transportketens. "De koelketen vanuit Afrika omvat 17 verschillende schakels met temperatuurvariaties tussen de 6 en de 20 graden Celsius. Bij luchttransport komen regelmatig temperaturen van 25 graden of meer voor. Dat gaat ten koste van de kwaliteit van de bloemen." Overigens: ook binnen Europa komen soms enorme temperatuurvariaties voor, met alle gevolgen voor de kwaliteit van dien, want er is een rechtstreeks verband tussen de temperatuursom (tijd keer temperatuur) en de kwaliteit. Dat leidde bij Van de Hulst tot een pleidooi voor zeetransport: pioenen die drie weken bij pakweg een halve graad onderweg zijn naar Europa lijden geen centje pijn, zeker niet als ze droog vervoerd worden. Dat laatste bespaart bovendien transportkosten. De Flowerwatch-man had hier duidelijk een internationale bril op. De Nederlandse pioenentelers zitten zeker niet te wachten op import, zo bleek ook uit diverse reacties.

ARBEID

Poelen zijn een arbeidsintensief gewas, waarbij er vooral tijdens de seizoenspieken grote behoefte is aan tijdelijk personeel. Jules Sanders, beleidsmedewerker LTO Noord, gaf aan dat men voor invulling kan kiezen uit diverse arbeidsvormen, waarbij de regeling klei-

Jules Sanders: voor Bulgaarse en Roemeense arbeidskrachten geldt TWV-vergunning

ne baantjes (verlengd voor 2011 en interessant voor de zogenaamde 'zaterdaghulpen') de goedkoopste en uitzendarbeid de duurste vorm is. Voor uitzendarbeid geldt vanaf 1 januari 2011 dat de inlener aansprakelijk is voor de uitbetaling van het wettelijk minimumloon, als je niet werkt met een gecertificeerd uitzendbureau. Voor buitenlands personeel geldt dat iedereen onder de wet minimumloon valt. Goed in de gaten moet worden gehouden dat voor Bulgaarse en Roemeense arbeidskrachten een TWV-vergunning geldt. Sanders waarschuwt voor buitenlandse ZZ'pers: als de Arbeidsinspectie vindt dat zo iemand eenvoudig productiewerk doet wordt hij gezien als werknemer, wat zomaar een boete van 8000 euro kan opleveren.

Jolanda Wijsmuller

Handmatig onkruidwieden is een van die werkzaamheden die veel arbeidsinzet vergen. Wellicht kan het onkruidbestrijdingsmiddel Basta 200 – als opvolger van het verdwenen Gramoxone – verlichting geven, zo bleek uit een toelichting van Jolanda Wijsmuller van Bayer. Ook kalkstikstof (CaCN_2) heeft een onkruidbestrijdende werking, en is bovendien effectief tegen slakken en schadelijke bodemschimmels, stelde Hubert Willems van Alzchem Torstberg GmbH. Wijsmuller maakte verder bekend dat Bayer in samenwerking met Arno Vlamming van Agrifirm doende is via proeven te bekijken of BIO 10/20, een schimmelpreparaat, kan worden ingezet tegen de slawortelboorder in Ploenen. Helaas zijn er ook kwade schimmels, zoals Botritis peonia. Daartegen biedt het preventief sterk werkende Collis (een middel van BASF met werkzame stoffen: boscalid en kresoxim-methyl). Wilco Bonekamp adviseerde wel om uit resistentie-oogpunt het aantal bespuitingen tot maximaal drie te beperken.